

جذب و تغلیظ اورانیوم به وسیله باکتری جدید MGL-75^(۱)

حسین غفوریان، علی محمد لطیفی، مرکز تحقیقات هسته‌ای - سازمان انرژی اتمی ایران

فریدون ملک‌زاده، گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم - دانشگاه تهران

چکیده

تلاشی که به منظور جداسازی ریزسازواره‌های^(۲) جدید برای جذب هر چه بیشتر اورانیوم انجام گرفت. منجر به جداسازی یک گونه باکتری میله‌ای شکل گرم - مثبت^(۳) اسپوردار، قادر به تولید فراوان پلیمرهای «برون‌باخته‌ای» شد. نتایج حاصل نشان داد که پلیمرهای «برون‌باخته‌ای»^(۴) اورانیوم را به خوبی جذب می‌کنند. این باکتری به طور موقت «سویه» MGL-75، نامگذاری شد. یاخته‌های این باکتری ابتدا قادر به جذب ۵۴۳/۷۵ میلی‌گرم اورانیوم در هر گرم وزن خشک بودند، ولی به هنگام استفاده از پلیمرهای «برون‌باخته‌ای» تراویده از باکتری، مقدار جذب افزایش یافت و به ۷۰۰ mgU/g.dry.wt رسید؛ این مقدار در مقایسه با نتایج گزارش شده به توسط پژوهشگران در کشورهای دیگر حائز اهمیت است. با تثبیت این باکتری در آلزینات کلسیم به روش پوشینه‌دار کردن^(۵)، مشخص شد که در این حالت باکتری قادر به حذف ۹۰٪ اورانیوم از محلول ۱۵۰ ppm نترات اورانیل است. مطالعه اثر کشت مخلوط نشان داد که وقتی باکتری MGL-75 به همراه باکتری MGF-48 (که در پژوهش جداگانه‌ای بدست آمده است)^(۶)، استفاده شود، چه به صورت تعلیق (سوسپانسیون) یاخته‌های آزاد و چه در حالت تثبیت یاخته‌ها روی آلزینات کلسیم، مقدار جذب نسبت به حالت کشت جداگانه آن کاهش می‌یابد اما، در مقایسه با MGF-48 افزایش نشان می‌دهد.

۱- مقدمه

وجود اکتینیدها در محیط زیست، به علت رادیواکتیو بودن و نیم‌عمر طولانی‌شان، زیان‌آور بوده و پاکسازی محیط از آنها امری اجتناب‌ناپذیر است. این رادیونوکلیدها بیشتر در پسابهای صنعتی حاصل از فرایندهای سوخت هسته‌ای وجود دارند و از راههای مختلف به محیط زیست وارد می‌شوند.

روشهای میکروبی حذف فلزات از محیط زیست متنوع‌اند، اما برای پاکسازی پسابهای محتوی فلزات به وسیله باکتریها، سه روش اصلی زیست - جذبی^(۶) بر روی سطح، زیست رسوبی^(۷) و جذب از طریق پلیمرهای عاری از میکروبوها بکار می‌روند [۲].

رایج‌ترین سازوکارهای جذب میکروبی فلزات به طور کلی عبارتند از:

- ۱- اتصال کاتیونهای فلزی به سطح یاخته و یا به درون دیواره یاخته
- ۲- اتصال فلز به پلیمرهای «برون‌باخته‌ای»، یا به گروههای آنیونی موجود در یاخته (مانند سولفید، فسفات و کربوکسیل)
- ۳- جایجایی فلز در یاخته (احتمالاً از طریق انتقال فعال)
- ۴- تغییرات فلزات به وسیله تغییر حالت آنها
- ۵- جذب آنزیمی به ویژه آنزیم فسفاتاز در باکتریها

در باره حذف زیست‌شناختی عناصر رادیواکتیو، سالهاست که استفاده از ریزسازواره‌ها مورد مطالعه قرار گرفته است و نتایج بدست آمده (به ویژه در رابطه با اورانیوم) حاکی از کاربرد مؤثر باکتریها، قارچها، مخمرها و جلبکها می‌باشد [۳-۶]. باکتریها سیستمهایی برای کنترل و جذب فلزات و سازگار شدن با غلظتهای بالای آنها در محیط دارند که بارزترین آن سازوکار اتصال فلز به سطح یاخته است [۱ و ۲ و ۷].

سطح باکتری به لحاظ خواص آنیونی، شبیه اسفنج عمل می‌کند و قادر است یونهای فلزی را به خود جذب کند. تثبیت فلز به وسیله

۱- کوتاه شده اسمی ملک زاده، غفوریان، لطیفی و عدد ۷۵ معرف سال ۱۳۷۵ است.

2-Micro - organisms

3- Gram- positive (گرم - مثبت به دسته‌ای از باکتریها گفته می‌شود که در رنگ آمیزی گرم رنگ بنفش را به خود می‌گیرند)

4-Exo-polymer

5- Encapsulation

۶- به شماره ۱۴ نشریه علمی سازمان انرژی اتمی ایران (تابستان ۱۳۷۶)

مراجعه شود.

6- Biosorption

7-Bioprecipitation

بطور کلی مشخص شده است که «گرم- مثبت»ها برای جذب فلزات در مقایسه با «گرم- منفی»ها قابلیت بیشتری دارند و این کیفیت به علت وجود شبکه ضخیم پپتید و گلاایکان، اسیدتیکوئیک و اسیدتیکورونیک در باکتریهای «گرم- مثبت» می باشد [۱].

علاوه بر این وجود غشاء سیتوپلاسمی، لیپیدها، پروتئین ها و اسیدهای نوکلئیک در اتصال به فلز نیز مؤثر است. سازوکارهای باکتریها برای جذب فلزات عبارتند از: رسوب دادن، ایجاد کمپلکس های برون یاخته ای، انباشتن فلزات در داخل یاخته، اُکسید کردن و احیاء کردن فلز، متیله و دمتیله کردن فلز و فرایند جذب آنزیمی. در رابطه با جذب اورانیوم، یکی از مهمترین و موثرترین مکانیزمها ممکن است جذب آنزیمی به وسیله آنزیم فسفاتاز باکتری باشد که اورانیوم را به صورت ترکیب بلورین HUO_4PO_4 بر روی سطح باکتری رسوب می دهد و از این طریق می توان جذب را تا حد امکان افزایش داد، بطوریکه Macaskie و همکارانش از این طریق جذب باکتری مورد مطالعه خود (*Citrobacter SP.*) را تا 1.9×10^{-9} (یعنی ۹ گرم در هر گرم وزن خشک) افزایش داده اند [۳ و ۴ و ۱۱].

۲- مواد و وسایل

۲-۱- محیط های کشت و مواد مورد نیاز:

- نوتریت آگار (NA)، از این محیط برای کشت و نگهداری باکتریها استفاده شد.

- آبگوشت (Glucose Mineral Salts)GMS که حاوی مواد زیر (بر حسب گرم در لیتر) است: $Na_2HPO_4 (5/35)$ - $NH_4Cl (2/67)$ - گلوکز (۱۰) و ۶ میلی لیتر محلول معدنی حاوی $CaCl_2 \cdot 2H_2O (5/1)$ ، $MgSO_4 \cdot 7H_2O (10)$ - $MnSO_4 \cdot 7H_2O (5/75)$ و $FeSO_4 \cdot 7H_2O (5/4)$ [۱۰].

گلوکز بطور جدا گانه استریل شده و PH محیط با استفاده از محلول ۰/۱ مول HCl روی ۷ تنظیم گردیده است.

در صورت لزوم به محیط فوق «عصاره مخمر» (۳ گرم در لیتر) اضافه می شود.

باکتریها بطور فعال (وابسته به سوخت و ساز)^(۸) و غیرفعال (غیروابسته به سوخت و ساز) انجام پذیر است. در تثبیت غیرفعال، فلزات بیشتر بوسیله واکنشهای شیمی- فیزیکی در قسمتهای سطحی باکتریها و پلیمرهای برون یاخته ای جذب می شوند و نیاز به فعالیت ریزسازواره های زنده نمی باشد، در حالیکه فرایند تثبیت فعال وابسته به انرژی است و نیازمند عمل سوخت و ساخت باکتری می باشد [۱].

پلیمرهای برون یاخته ای (کپسول و لایه چسبناک) مهمترین عوامل جذب کننده یا مکانهای اتصال فلز در باکتریها هستند که به عنوان بافر^(۹) بین دیواره یاخته و محیط بیرون عمل می کنند و جنس اکثر آنها پلی ساکارید است؛ پلی ساکاریدها دارای گروههای هیدروکسیل، کربوکسیل، گروههای آمینی و... هستند که در اتصال به فلزات نقش دارند. نقش پلیمرهای برون یاخته ای توسط بسیاری از پژوهشگران مورد ارزیابی قرار گرفته و نتایج بدست آمده بیانگر این است که پلیمرهای برون یاخته ای اساسی ترین مکانهای اتصال به فلز هستند [۱ و ۴ و ۹]؛ بعنوان مثال، Volesky در ۱۹۸۷ اعلام کرده است که ترکیبات تراونده از بیوماس میکروبی ممکن است نقش بارزتری را در فرآیند زیست جذبی در مقایسه با یاخته های آنها ایفا کنند. Marques و همکارانش در ۱۹۹۰ به بررسی نقش پلی ساکاریدهای تراونده از یک گونه سود و مونس پر داخته اند که بیشینه جذب آن به مقدار 96 mgU/g.dry.wt بوده است [۹].

همچنین گزارش شده است که *Arthrobacter RAG-1* امولسیون فعال بر روی سطح را تولید می کند که در جذب اورانیوم نقش دارد و قادر به جذب 800 mg اورانیوم در هر گرم وزن خشک پلیمر می باشد [۴]. *Arthrobacter Viscosus* نیز پلیمری مرکب از D-گلوکز، D-گالاکتوز و D-مانورنیک اسید تولید می کند که به ویژه برای جذب کادمیوم بکار می رود [۴].

علاوه بر این، *Zoogloea ramigera* مقدار زیادی پلی ساکارید برون یاخته ای تولید می کند که در جذب فلزات سمی و رادیواکتیو نقش دارد [۴]. جدار یاخته ای باکتریها نیز یکی از مکانهای اصلی اتصال فلز به سطح یاخته باکتری است. اما چون ساختار و ترکیب جدار یاخته ای در باکتریهای «گرم- مثبت» و «گرم- منفی» تفاوت دارد، توان جذب باکتریها بسته به نوع ترکیب جدار یاخته ای آنها نیز متفاوت است [۱].

8- metabolism

9- Buffer

۲-۲- مواد مورد استفاده:

ترکیبات فلزی $\text{NiCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ ، $\text{UO}_2(\text{NO}_3)_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ ، CuCl ، ZnSO_4 ، $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ ، $\text{Cd}(\text{NO}_3)_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$ ، $\text{Hg}(\text{NO}_3)_2$ ، آلزینات سدیم و کلرید کلسیم (CaCl_2).

۳-۲- وسایل:

مهمترین وسایل مورد استفاده عبارتند از:

۱- ترازوی (Type H16 Cap. 80g) Mettler

۲- دستگاه PH متر مدل PHM63 Digital ساخت دانمارک

۳- دستگاه آنالیز:

Flow injection analyser (FIA-1 Autoanalyzer China)

۳- روش کار

ابتدا از پساب کارخانه‌های چرم‌سازی منطقه چرم شهر ورامین تعدادی نمونه گردآوری شد. نمونه‌ها در طشتک‌های نوترینت آگار حاوی محلولهایی از فلزات مختلف به غلظتهای متفاوت ریخته شد، سپس ریزسازواره‌هایی که در مجاورت غلظتهایی از فلزات رشد کرده بودند، براساس ظاهر درشت‌نمای (ماکروسکوپی) آنها و احتمال تولید پلیمرهای برون‌یاخته‌ای که نقش اساسی در جذب فلزات را دارند، انتخاب شدند و جذب اورانیوم به وسیله آنها مورد بررسی قرار گرفت: بدین ترتیب که آنها را پس از خالص‌سازی، در آبگوشت $\text{GMS}(\text{pH}_7)$ تلقیح کرده و روی به همزن ۱۰۰ دور در دقیقه در دمای ۳۰ درجه سانتیگراد قرار دادیم.

پس از گذشت ۷۲ ساعت، نمونه‌ها سانتریفوژ شدند و بیوماس با آب مقطر استریل شده بدون یون دوبار شستشو گردید؛ سپس سوسپانسیون یاخته با غلظت یاخته‌ای ۲/۵ میلی‌گرم وزن خشک باکتری در میلی‌لیتر تهیه شد. ۱۰ میلی‌لیتر از این سوسپانسیون در بالن مدرج حاوی ۳۵ میلی‌لیتر آب مقطر استریل شده و ۵ میلی‌لیتر محلول ۱۰۰۰ ppm نیترات اورانیل دارای ۸ مولکول آب (هگزاهیدراته) که در آن غلظت اورانیوم ۱۰۰ ppm بود ریخته شد. نمونه‌های تهیه شده به مدت ۲ ساعت در دمای ۳۰ درجه سانتیگراد روی به همزن قرار گرفتند و پس از سانتریفوژ شدن و شستشو با آب مقطر، در دمای ۱۰۰ درجه سانتیگراد به مدت ۱۲ ساعت خشک شدند.

از بیوماس خشک شده، مقدار معینی در HCl غلیظ حل و به

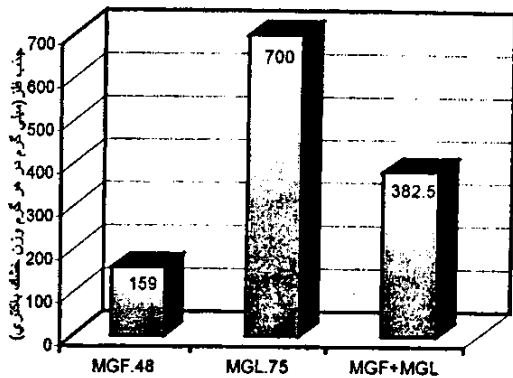
مدت یک ساعت در حمام آب گرم هیدرولیز اسیدی شد، سپس با حجم مشخصی از آب مقطر رقیق و برای تجزیه و تحلیل آماده گردید (تجزیه و تحلیل نمونه‌ها در بخش آنالیز واحد سوخت سازمان انرژی اتمی ایران با استفاده از دستگاه FIA به عمل آمد).

در جریان این عمل، از میان تمام نمونه‌های جدا شده، فقط یک نمونه با کتریایی که در مجاورت سرب ۴ میلی‌مول، روی ۲ میلی‌مول و مس ۲ میلی‌مول توانست رشد کند، در مقایسه با بقیه، جذب نسبتاً خوبی از خود نشان داد.

این باکتری در محیط نوترینت آگار، پرکنه (کولونی) درشت لعابدار و برآمده و لزجی شبیه به قطره‌های شبنم ایجاد می‌کند، و با کتری «گرم-مثبت» اسپوردار میله‌ای شکل بوده و هنگام رنگ‌آمیزی گرم مشاهده شد که در لایه‌های ضخیمی از پلیمرهای برون‌یاخته‌ای احاطه شده است و همین امر باعث می‌شود که در رنگ‌آمیزی گرم بخوبی رنگ نشود. این باکتری موقتاً سویه MGL-75 نامگذاری شد.

۴- نتیجه‌گیری

به طوری که اشاره شد از بین تمام نمونه‌های مورد مطالعه فقط یک نمونه با کتریایی، در مقایسه با بقیه، جذب نسبتاً خوبی از خود نشان داد و مقدار جذب اورانیوم در آن برابر $122/5 \text{ mgU/g dry wt}$ بود. این باکتری یک باسیل «گرم-مثبت» اسپوردار است که در موقع رنگ‌آمیزی مشاهده می‌شود درون لایه‌های ضخیمی از پلیمرهای برون‌یاخته‌ای محصور می‌باشد. در ادامه مطالعات مشخص شد که با تلقیح این باکتری در محیط GMS تقویت شده با «عصاره مخمر»، اولاً با کتری در این محیط سرعت رشد می‌کند، ثانیاً مقدار قابل توجهی مواد لزج تولید می‌نماید، به طوری که با تولید این پلیمرها لزجت (ویسکوزیته) محیط افزایش می‌یابد و این حالت در ۴ درجه سانتیگراد (درون یخچال) با افزایش بیشتر همراه است و تا چند هفته ادامه دارد، تا آنجا که محیط کشت سرشار از ماده لزج می‌شود و حالت ژله‌ای شکل و خمیرمانندی را به خود می‌گیرد. با سانتریفوژ کردن آن، یک لایه ضخیم در ته لوله‌های سانتریفوژ تشکیل می‌شود که ظاهری بسیار لغزنده دارد و (برخلاف سایر باکتریها) در ته لوله‌ها راسب نمی‌شود و با کج کردن لوله‌ها بیرون می‌ریزد. در چنین

شکل ۱- اثرکشت مخلوط دو باکتری بر مقدار جذب اورانیوم

۵- بحث

خطرهای ناشی از پرتوهای یونساز عناصر رادیواکتیو و ناشی از آلودگی فلزات سنگین سبب شده است که توجه بیشتری به مسمومیت‌های صنعتی و فن آوری زیستی (بیوتکنولوژی) معطوف شود. در این موارد، قابلیت جذب فلزات سمی و رادیواکتیو، به ویژه: Yb, Eu, La, Pu, Am, U, Th به توسط قارچها، مخمرها، باکتریها مورد توجه قرار گرفته است. در سالهای اخیر پژوهشگران به قابلیت یاخته‌های میکروبی برای حذف این عناصر پی برده و دریافته‌اند که یکی از مؤثرترین روشها حذف زیست‌شناختی (بیولوژیکی) آنهاست و طی چند دهه گذشته تلاشهای بسیاری در این زمینه به عمل آمده است [۱۴و۱۲و۱۳و۱۴].

در سال ۱۹۹۳ Anders و همکارانش ضمن پژوهشهای خود در زمینه جذب تعدادی از یونهای آکتینیدها (Th, U) و لاتانیدها (La, Eu, Yb) به وسیله باکتری Mycobacterium Smegmatis گزارش داده‌اند که سینتیک جذب این عناصر سه مرحله‌ای است و توریوم تمایل بیشتری به جذب شدن دارد [۱۵]. قدر مسلم این است که زیرسازواره‌ها با روشها و ساخت و کارهای مشخص و متفاوتی قادر به جذب انواع فلزات هستند و در این زمینه تعداد زیادی از مواد موجود در یاخته‌ها و یا تراویده از آنها نقش مهمی دارند که احتمالاً پلیمرهای برون یاخته‌ای مؤثرترین آنها می‌باشند [۴].

در این کار پژوهشی که به منظور ارزیابی قابلیت ریزسازواره‌ها برای جذب اورانیوم انجام شد، باکتری MGL-75 جداسازی شد و

شرایطی بود که مقدار جذب اورانیوم به توسط باکتری به طور چشمگیری افزایش یافت و به $543/75 \text{ mgU/g.dry.wt}$ رسید. نتایج بدست آمده این واقعیت را نشان داد که در این باکتری نقش اساسی در جذب اورانیوم را همین پلیمرهای برون یاخته‌ای ایفا می‌کنند، و برای اثبات این موضوع آزمایشهایی نیز انجام گرفت.

۴-۱- بررسی جذب اورانیوم به وسیله پلیمرهای برون یاخته‌ای باکتری

در این مرحله سعی شده است فقط از پلیمرهای برون یاخته‌ای استفاده شود. نتایج حاصل از آنالیز مین افزایش جذب اورانیوم تا حدود 700 mgU/g.dry.wt به توسط این پلیمرها بود. این مقدار جذب در مقایسه با گزارشهای پژوهشگران دیگر قابل توجه بوده و نوید بخش استفاده از آن در صنعت است. با افزایش جذب اورانیوم به توسط پلیمرهای برون یاخته‌ای می‌توان گفت که قسمت عمده جذب (و شاید تمام جذب) در ارتباط با پلیمرهای برون یاخته‌ای باکتری است و به احتمال زیاد این پلیمرها واجد مکانهای اتصال فراوان و مؤثری برای جذب اورانیوم هستند. برای نتیجه‌گیری بهتر، باز هم نیاز به مطالعات دقیق‌تری است.

۴-۲- مطالعه اثرکشت مخلوط باکتریها بر جذب

نتایج بدست آمده از آزمایش در مرحله کشت مخلوط یاخته‌های دو باکتری MGL-75 و MGF-48 نشان داد که در حالت کشت این مخلوط، مقدار جذب اورانیوم $382/5 \text{ mgU/g.dry.wt}$ بود که نسبت به کشت جداگانه MGL-75 (543 mgU/g.dry.wt) کاهش داشته ولی نسبت به کشت جداگانه MGF-48 (159 mgU/g.dry.wt) افزایش نشان داده است (شکل ۱).

۴-۳- بررسی جذب اورانیوم به توسط یاخته‌های تثبیت شده

برای این منظور یاخته‌های باکتری به روش پوشینه‌دار کردن در مهره‌های آلژینات کلسیم به قطر ۲-۳mm تثبیت شدند و نتایج نشان داد که این باکتری پس از یک ساعت قادر به حذف ۹۰٪ اورانیوم از محلول 150 ppm نترات اورانیل می‌باشد.

سبب قدرت فوق‌العاده‌اش در تولید پلیمرهای برون‌یاخته‌ای، که نقش بسزایی در جذب فلزات دارند، حائز اهمیت زیادی است. ویژگی‌های این باکتری این است که: اولاً رشدی سریع دارد؛ ثانیاً چون اسپوردار است، در مقابل شرایط نامساعد محیط پایدار خواهد بود؛ ثالثاً برخلاف اکثر میکروبیها، که مقدار جذب در آنها به سرعت به حد اشباع می‌رسد، قادر به تولید مداوم و دائمی پلیمرهای برون‌یاخته‌ای است که خود باعث جذب مداوم اورانیوم در آن خواهد شد و این خاصیت، مزیت بسیار مهمی است که می‌توان از آن در صنعت استفاده کرد. بهمین جهت لازم است که مطالعات جدی‌تری در باره عوامل مؤثر بر تولید پلیمر برون‌یاخته‌ای به توسط باکتری، شناسایی القاکننده‌های تولید پلیمر برون‌یاخته‌ای به توسط باکتری، شناسایی لیگاندها و مکانهای اتصال به فلز در باکتری، بهینه‌سازی جذب اورانیوم در این باکتری و بررسی توان جذب آن در رابطه با سایر فلزات سنگین و رادیوآکتیو و همچنین کاربرد عملی آن برای حذف آلودگی ناشی از این فلزات از محیط زیست و بازیافت آنها صورت گیرد. مرحله بعدی، انجام مطالعات و تحقیقات در جهت جداسازی مواد رادیوآکتیو و فلزات سنگین و سمی در مقیاس نیمه صنعتی خواهد بود. امید است که در تلاشهای آینده، پژوهشهای بیشتری در زمینه زیست‌شیمی، فیزیولوژی و شناسایی دقیق این باکتری به منظور شناخت ماهیت خواص واقعی آن به عمل آید.

مقدار جذب اورانیوم به توسط یاخته‌ها و پلیمرهای برون‌یاخته‌ای تراویده از آنها مطالعه گردید. این باکتری همانطور که اشاره شد، قادر به تولید مقدار زیادی پلیمر برون‌یاخته‌ای است، که در جذب اورانیوم نقش اساسی دارد و نتایج بدست آمده نشان می‌دهند که مقدار جذب به توسط پلیمرهای برون‌یاخته‌ای (۷۰۰ mgU/g dry wt) بیشتر از موقعی است که خود باکتری به همراه این پلیمرها مورد استفاده قرار می‌گیرد (۵۴۳ mgU/g dry wt). این امر، مبین آن است که نقش اساسی در جذب اورانیوم را پلیمرهای برون‌یاخته‌ای به عهده دارند و خود باکتری ممکن است در این جذب نقش غیر مستقیم داشته باشد. پلیمرهای برون‌یاخته‌ای به علت دارا بودن مکانهای اتصال فراوان باعث جذب اورانیوم می‌شوند. Volesky نیز در ۱۹۸۷ اعلام داشته است که ترکیبات تراویده از بیوماس میکروبی ممکن است در مقایسه با یاخته‌های آنها نقش بارزتری در فرآیند جذب ایفا نمایند [۲].

افزایش جذب در پلیمرها را می‌توان این‌گونه توجیه کرد که پلیمرهای برون‌یاخته‌ای از لحاظ وزن نسبت به یاخته‌ها سبکترند، بنابراین، در واحد وزن، مقدار بیشتری از آنها مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ در این صورت تعداد لیگاندها و مکانهای اتصال فلز تا چندین برابر افزایش می‌یابد و در نتیجه مقدار کلی جذب نیز بالا می‌رود.

در آزمایش کشت مخلوط هم نتایج حاکی از آن است که جذب عمده به وسیله یاخته‌های MGL-75 صورت می‌گیرد زیرا مقدار جذب در کشت مخلوط در مقایسه با کشت جداگانه این باکتری کاهش داشته ولی در مقایسه با MGL-48 افزایش نشان داده است. این امر ممکن است به این علت باشد که پلیمرهای تراویده از باکتری MGL-75 روی یاخته‌های MGF-48 را پوشانده و فقط تعداد اندکی از یاخته‌های MGF-48 در جذب نقش داشته‌اند و در واقع قسمت عمده جذب به وسیله یاخته‌های MGL-75 صورت گرفته است، اما چون تعداد یاخته‌های هر یک از باکتریها در حالت کشت مخلوط نصف حالت کشت جداگانه آنها است، میزان جذب در این حالت نسبت به کشت جداگانه MGL-75 کاهش نشان می‌دهد. در واقع، باکتری جدید MGL-75 که در بررسیهای اولیه برای جذب اورانیوم قابلیت بسیار خوبی از خود نشان داده است به

References

1. H.L. Ehrlich, *Microbial Mineral Recovery*(1990).
2. G.M. Gadd, et al, "Microbial treatment of metal pollution a working biotechnology," *TIBTECH* 11, 353-359(1993).
3. L.E. Macaskie, "An Immobilized cell Bioprocess for the Removal of Heavy metals from Aqueous Flows," *J. Chem. tech Biotechnol* 49,357-379(1990).
4. Macaskie "The application of Biotechnology to the treatment of wastes produced from the Nuclear Fuel cycle: Biodegradation and Bioaccumulation as a means of treating radionuclide - containing streams. Critical," *Reviews in Biotechnology* 11(1), 41-112(1991).
5. N.B. Omar et al, "Brewery yeast as a biosorbant for uranium, journal of Applied Bacteriology," 81,283-287(1996).
6. C. Riordan et al, "Removal of Uranium from Solution using residual, brewery yeast, Combined biosorption and precipitation," *Biotechnology letters* Vol.19 No. U, April, 385-387(1997).
7. S.M. Siegel, M. Galum and B.Z.Siegel, "Filamentous Fungi as metal biosorbents, a riview water, Air and soil-pollution," 53,335-344(1990).
8. A.M. Marques, et al, "Uranium accumulation by pseudomonas" sp. EPS-5028. *APPI Microbial Biotechnical* 33, 406-10(1991).
9. A. M. Marques et al, "Removal of uranium by and exopolysacharide from pseudomonas," sp. *Appl. Microbial, Biotechnol.* 38, 574-578(1990).
10. L.E. Macaskie, et al, "Uranium Bioaccumulation by a *Citrobacter* sp. as a results of enzymatically mediated growth of polycrystalline HUO_2PO_4 ," *Science*, Vol. 257.7 Aug (1992).
11. L.E. Macaskie, R.M. Empson, Funlish and M.B. Tolley, "Enzymatically - mediated uranium accumulation and uranium recovery using a *citrobacter* sp. Immobilised as a biofilm," *J.Chem. tech. Biotechnology*, 63,1-6(1995).
12. K.J.I. Blackwall, and J.M."Toban, Metal cation uptake by yeast," a review *APPL. Microbial Biotechnol*, 43, 579-584(1995).
13. Young. ping & L.E. Macaskie, "Enhancement of uranium Bioaccumulation by a *citrobacter* sp. Via enzymatically mediated growth of polycrystalline $\text{NH}_4\text{UO}_2\text{PO}_4$ " *J.Chem. Tech. Biotechnol.* 63,101-108(1995).
14. Yong. ping & L.E.Macaskie, "Removal of Lanthanum, Uranium and Thorium From the citrate complees by Immobilized cells of *Citrobacter* sp.in a flow-through reactor; Implications for the decontamination of solutions containing plutonium. *Biotechnology letters*, Vol 19, No.3 March. pp 251-255 (1997).
15. Y.H. Andres et al, Adsorption of several actinid (Th,U) and Lanthanide (La,Eu,Yb) ions by mycobacterium smegmatis," *Applied Microbiol. and Biotechnology*, 39, 413-417(1993).

Adsorption and Concentration of Uranium by a New Species of Bacillus Bacterium MGL-75

H. Ghafourian (1),f.Maleksadeh (2), A.M.Latifi(1)

1: NRC, P.O.Box 11365-8486, Tehran - Iran

Email : ghaforian@seai.neda.net.ir

2: University of Tehran, Faculty of Science, Microbiology Group

Abstract

The main objective of this study was to isolate a new type of microorganism from the culture in order to adsorb uranium at high level. In this study we succeeded to isolate a gram-positive, rod shaped bacterium, so called protemporarily MGL-75. This bacterium was able to secrete exopolymers into the media and our observation has shown that the extracellular exopolymers have a major role in the adsorption of uranium. The bacterial cells initially were able to adsorb 543.75 mgU/g of cells dry weight. The adsorption of uranium enhanced to 700 mgU/g.dry.wt. with the pure exopolymers. This increasment was significantly higher than the previously reported results. Immobilization of the bacterium MGL-75 in calcium alginate by encapsulation method has shown that the bacterium is capable to eliminate 90% of uranium from a 150 ppm uranium solution. In order to study the effect of mixed bacterial in broth culture system and immobilized in calcium alginat, the result indicated that the adsorption of uranium was highly reduced, compared to MGL-75 alone, but it was higher when compared with MGF-48.